

eTwinning Projelerinin Mesleki Yeterliklere Katkısına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Nebile Uslu Kaplan

Millî Eğitim Bakanlığı

Muhammet Fatih Alkan

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

ÖZ

Son yıllarda eTwinning projeleri hem ulusal hem uluslararası bağlamda giderek yaygınlaşan uygulamalardan biri hâline gelmiştir. Ancak eTwinning projelerinde görev alanın öğretmenlerin mesleki yeterliklerine ne tür bir etkisi olduğuna ilişkin yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı eTwinning projelerinin öğretmen yeterliklerine katkısına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektir. Tarama modelinde desenlenen araştırmada kartopu örnekleme tekniği ile belirlenen 189 öğretmen katılımcı olarak yer almıştır. Araştırmanın verileri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında yayınlanan Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri temelinde oluşturulan anket ile toplanmıştır. Anket içerisinde 33 kapalı uçlu ve üç açık uçlu madde yer almıştır. Elde edilen nicel veriler frekans ve yüzde hesaplamaları kullanılarak çözümlenirken nitel verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Hem nicel hem nitel bulgular, eTwinning projelerinde yer alan öğretmenlerin, bu projelere katılmalarının kendi mesleki yeterliklerine olumlu katkılar sağladığını düşündüğünü göstermiştir. Bu doğrultuda en fazla olumlu görüş bildirilen boyut Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme olurken en az olumlu görüş bildirilen boyut ise Mevzuat bilgisi olmuştur. Sonuç olarak, öğretmen görüşlerine göre, eTwinning projeleri öğretmenlerin mesleki bilgi, mesleki beceri ile tutum ve değerlerden oluşan mesleki yeterliklerinin gelişmesine yardımcı olmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere öğretmen mesleki yeterliklerini iyileştirme amacı güden kurumlar ve üniversiteler, eTwinning projelerine verilen önem ve desteği artırma yoluna giderek mesleki yeterliklerin geliştirilmesine olanak sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: eTwinning, öğretmen görüşleri, öğretmenlik yeterlikleri.

Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Sorumlu Yazar:
Muhammet Fatih ALKAN

Tür: Araştırma

Makale Geçmişi
Gönderim : 28.02.2023
Kabul : 10.10.2023
Yayınlanma : 30.10.2023

Önerilen Atf

Uslu Kaplan, N. ve Alkan, M. F. (2023). eTwinning projelerinin mesleki yeterliklere katkısına yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Erciyes Journal of Education*, 7(2), 58-78. <https://doi.org/10.32433/eje.1257787>

1. Bilim Uzmanı, Millî Eğitim Bakanlığı, kaplanebile@gmail.com
2. Dr. Öğr. Üyesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim, mfatihalkan@hotmail.com

Teachers' Opinions about the Contribution of eTwinning Projects on Their Professional Competencies

Nebile Uslu Kaplan

Ministry of National Education

Muhammet Fatih Alkan

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Education

ABSTRACT

In recent years, eTwinning projects have become increasingly popular practices both in the national and international contexts. However, the number of studies on the effect of taking part in eTwinning projects on teachers' professional competencies is not adequate. Within this context, the purpose of this study is to examine teachers' opinions on the contribution of eTwinning projects to their professional competencies. In this survey study, the participants were 189 teachers, who were determined using the snowball sampling technique. The data of the study were collected by a questionnaire based on the General Competencies of the Teaching Profession published by the Ministry of National Education in 2017. The questionnaire was composed of 33 close-ended and three open-ended items. The quantitative data were analyzed using frequency and percentage calculations while the descriptive analysis technique was used to analyze the qualitative data. Both quantitative and qualitative findings have shown that teachers involved in eTwinning projects think that their participation in these projects contributes positively to their professional competence. Within this scope, the dimension with the most positive opinion was Managing the Teaching and Learning Process, while the dimension with the least positive opinion was Knowledge of Legislation. In conclusion, eTwinning projects helped teachers improve their professional competencies including professional knowledge, skills, attitudes, and values based on teachers' opinions. Institutions and universities, especially the Ministry of National Education, which aim to improve teacher professional competencies, may increase the importance and support given to eTwinning projects and enable the development of professional competencies.

Keywords: eTwinning, teachers' opinions, teacher competencies.

Erciyes University Faculty of Education

Corresponding Author:
Muhammet Fatih ALKAN

SCREENED BY

Type: Research

Article History

Received : 28.02.2023

Accepted : 10.10.2023

Published : 30.10.2023

Suggested Citation

Uslu Kaplan, N. and Alkan, M. F. (2023). Teachers' opinions about the contribution of eTwinning projects on their professional competencies. *Erciyes Journal of Education*, 7(2), 58-78. <https://doi.org/10.32433/eje.1257787>

1. MA, Ministry of National Education, kaplanebile@gmail.com
2. PhD, Educational Sciences, mfatihalkan@hotmail.com

Extended Abstract

Introduction

As in any profession, it is inevitable that teachers should continue their professional development and keep up with the new teaching methods and techniques that emerge in parallel with the developments in the world. The developments in information technologies affect teachers. The eTwinning platform, which has been carrying out its international activities since 2005, is one of these online platforms. eTwinning, which primarily targets students and aims to restructure learning processes, has a goal to contribute to the development of teachers, students, parents, and all components of education. Although eTwinning has advantages in many different fields, it can be stated that the greatest impact is on the adaptation of information technologies to courses and focusing on interdisciplinary education. The frequent use of technology in projects provides distinct advantages for project members. For example, close cooperation between partner schools can be achieved thanks to the virtual environments used (Akdemir, 2017). That can be made possible using Web 2.0 tools during projects (Holmes, 2013) because Web 2.0 tools contribute to active social interaction and cooperation through the Internet (Baran & Ata, 2013). Online cooperation has eliminated the necessity of physical travel for the creation of intercultural interaction, mutual trust and respect, and sharing of common values (Holmes, 2013). In the eTwinning Promotion booklet published in 2009, the competencies aimed to be developed in teachers were listed as cooperation in education, being aware of new technologies, sharing educational materials, having 21st-century skills, using Web 2.0 tools in courses, recognizing cultural awareness, and developing communication and pedagogy in education. In other words, eTwinning projects are expected to contribute to teachers' professional competencies. It is possible to observe that researchers emphasized different aspects of teacher competencies. For example, Hakim (2015) classified these competencies as pedagogical, personal, professional, and social. Liakopoulou (2011) classified teacher competencies as personal characteristics, attitudes and values, and pedagogical knowledge and skills. In Türkiye, these competencies are defined by the Ministry of National Education (2017) as professional knowledge, professional skills, and attitudes and values.

Purpose

The literature review on eTwinning showed that the focus was on students' foreign language learning and digital competencies and the professional development of teachers (Akıncı, 2018; Demir, 2019; Ulutan, 2019). According to research on the eTwinning Platform, taking part in eTwinning projects makes positive contributions to the language and educational technologies of teachers as well as digital, pedagogical, and collaborative teaching competencies (Ulutan, 2019). However, these studies were carried out with the participation of teachers from different European countries who are members of eTwinning. On the other hand, we have not found any study focusing on the contribution to the professional competencies of the teachers in Türkiye. Within this context, the purpose of this study is to examine teachers' opinions about the contribution of eTwinning projects to their professional competencies. Accordingly, the following research questions were sought. Based on the opinions of the teacher,

1. What is the contribution of eTwinning projects to the professional knowledge of teachers?
2. What is the contribution of eTwinning projects to the professional skills of teachers?
3. What is the contribution of eTwinning projects to the professional attitudes and values of teachers?

Method

The participants of this survey study consisted of 189 Turkish teachers who had taken part in eTwinning projects before. The participants were recruited using the snowball sampling technique. The majority of

participants were female ($f=131$, 69%). The age of participants ranged from 23 to 60 with a mean age of 35. The average membership of the eTwinning Platform was three years and the average number of projects in which they were involved was 3.

A questionnaire based on MONE General Competencies of Teaching Profession (Ministry of Education [MEB], 2017) was developed by the researchers of the current study. The questionnaire included three sections. The first section involved items focusing on the demographics of participants. The second section involved 33 items to reveal participants' opinions about the contribution of eTwinning projects to their professional competencies. The items are rated on a five-point scale ranging from 1 (Strongly Disagree) to 5 (Strongly Agree). The third section of the questionnaire involved three open-ended items for participants to better explain their opinions. The draft version of the questionnaire was sent to two experts for review. Based on expert review, four items were improved in terms of expressions. Then, Turkish language experts reviewed the form for clarity, which resulted in minor improvements in three items. The final version was tested with three teachers, which revealed that all items were understood as they were intended.

The data were collected through online means by contacting teachers who are known to participate eTwinning projects. Moreover, these participants were asked to share the questionnaire with other teachers who qualified to be participants. No details that would reveal the identity of participants were collected and all participants provided informed consent. The quantitative data were analyzed through SPSS. Frequency and percent were estimated. MAXQDA was used to analyze qualitative data. The descriptive analysis technique was used.

Findings

The analysis revealed that the majority of teachers expressed that taking part in an eTwinning project contributed to their theoretical, methodological, and factual content knowledge. 78% considered that the projects were helpful in increasing their knowledge of the curriculum. Similarly, 68% of teachers stated that the projects increased their awareness of their responsibilities. In sum, the majority of teachers expressed that these projects contributed to the development of their professional knowledge. Analysis of teachers' opinions regarding professional skills showed that 79% of teachers expressed that eTwinning projects enabled them to create flexible plans meeting individual and socio-cultural differences while 83% stated that they can create more comprehensive learning environments. Moreover, 94% stated that the projects helped them develop or select appropriate materials to use in their courses. Finally, no teacher disagreed with the projects' contributions to the use of information and communication technologies and the use of different techniques during the teaching process. In conclusion, teachers' opinions were mostly positive regarding eTwinning projects' contribution to developing their professional skills. Lastly, the analysis of teachers' views about attitudes and values showed that 72% of teachers expressed that taking part in such projects was helpful in increasing their awareness of universal values. 98% of them expressed the projects also helped them consider the personal growth of their students. Moreover, the majority thought that the projects contributed to effective communication with students, parents, colleagues, and other stakeholders of education. In general, the qualitative findings of the study supported the quantitative results.

Discussion & Conclusion

This study was conducted to examine teachers' opinions about the contribution of eTwinning projects to their professional competencies. The questionnaire used in the study involved items corresponding to teaching professional competencies and their dimensions. These items were categorized under dimensions of professional knowledge, professional skills, and attitudes and values. Each item was used to evaluate eTwinning projects' contribution to teachers' professional competencies based on teachers' perspectives.

Considering the findings of the study, it can be stated that teachers viewed eTwinning projects positively in terms of their contribution to professional competencies. All items in the questionnaire responded positively.

When the responses to the items are examined, it can be observed that the number of positive responses is much higher than the number of negative responses. The qualitative findings support that finding. Thus, it can be expressed that eTwinning projects helped teachers improve their professional competencies including professional knowledge, skills, attitudes, and values based on teachers' opinions. However, a limited number of teachers participated in this study, which can decrease the generalizability of the results. Therefore, similar studies are recommended to test the findings of this study. Based on the findings, some implications can be considered. For example, the eTwinning platform might involve educational opportunities that help teachers better understand their duties, rights, and responsibilities. Informative texts or some sort of training can be considered to support teachers in terms of integrating project activities into the curriculum. Teachers can be informed about Web 2.0 tools and how they could be implemented in courses. Teachers who have not participated in any project can be introduced eTwinning projects which have been determined to contribute to all dimensions of professional competencies. Moreover, teachers can be encouraged so that the number of national and international projects could increase. Additionally, the literature review revealed that the number of studies on Turkish teachers' experience of eTwinning projects is limited. Therefore, it is recommended to carry out studies about these projects, which have particular benefits for teachers.

Giriş

Günümüzde öğretmenler bilgiyi sunan değil, öğrencilere bilgiyi nasıl elde edecekleri konusunda rehberlik eden profesyoneller olarak görülmektedir (Fidan ve Duman, 2014). Herhangi bir meslek alanında olduğu gibi, öğretmenlerin de mesleki gelişimlerine devam etmeleri ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan yeni öğretim yöntem ve tekniklerine ayak uydurması gerekliliği kaçınılmazdır. Bilişim teknolojilerindeki gelişim ve bu teknolojilerin sınıf içerisine daha fazla girmesi, öğretmenleri de doğal olarak etkilemektedir. Türkiye’de bilişim teknolojilerine ilişkin en somut adımlar 2010 yılında Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesiyle atılmaya başlamıştır (Kayaduman vd., 2011). Bu proje ile akıllı tahtaların sınıf ortamlarına eklenmesi sonucu bilgisayar tabanlı öğretimin yaygınlaşması ile çevrimiçi eğitim platformları da önem kazanmıştır (Banoğlu vd., 2014). 2005 yılından itibaren uluslararası faaliyetlerini sürdüren eTwinning platformu günümüzde kullanılan bu çevrimiçi platformlardan birisidir. Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK), projeler kısmına dahil ettiği eTwinning’i, Avrupa’daki okulların, birbirleriyle iletişim kurmasını, iş birliği yapmasını, projeler geliştirmesini ve bunların paylaşımını amaçlayan bir platform olarak tanımlamıştır. eTwinning 2005 yılında Avrupa Komisyonunun e-öğrenme programının önemli bir parçası olarak başlatılmış, 2007 yılından itibaren ise Yaşam Boyu Öğrenme Programına sıkı bir şekilde entegre edilmiştir (YEĞİTEK, 2020). Asıl hedef alanı öğrenciler olan ve öğrenme süreçlerini teknolojik gelişmelerin ışığında yeniden yapılandırmayı amaçlayan eTwinning; öğretmen, öğrenci, veli ve eğitimin tüm bileşenlerinin gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

eTwinning’in birçok farklı alanda avantajları olsa da en büyük etkisinin, bilişim teknolojilerinin derslere adaptasyonu ve eğitimin disiplinler arası yaklaşımla ele alınması olduğu söylenebilir. Yapılan projelerde teknolojinin sıklıkla kullanılması, proje üyelerine farklı avantajlar sağlamaktadır. Örneğin, kullanılan sanal ortamlar sayesinde, partner okullar arasında sıkı bir iş birliği sağlanabilmektedir (Akdemir, 2017). Bunun gerçekleşmesinde proje sürecinde kullanılan Web 2.0 araçlarının da payı büyüktür (Holmes, 2013) çünkü Web 2.0 araçları internette sosyal etkileşim ve iş birliğinin aktif şekilde yapılmasına katkı sağlamıştır (Baran ve Ata, 2013). Kültürlerarası etkileşim, karşılıklı güven ve saygı oluşturulmasında ve ortak değerleri paylaşırken beraberlik hissinin oluşmasında çevrimiçi iş birliği, fiziksel seyahat zorunluluğunu ortadan kaldırmıştır (Holmes, 2013). Bu durum, eTwinning’in proje üyelerine sunduğu iletişim yolları olan “Forum” ve “Çevrimiçi Toplantılar” sayfalarında oluşturulan toplantıların ve sohbetlerin karşılıklı güven ve saygı içinde yapılmasını sağlamaktadır. Projeler yapılırken iş birliğine ve proje çıktısı olarak üyelerin beraber hazırladığı ortak ürüne önem verilmesi ve gerek duyulması, proje üyelerinin beraber çalışması ve bu yolla birbirlerinden öğrenmesinin de yolunu açmaktadır (Akdemir, 2017). Bu birbirinden öğrenme faaliyetleri, eleştirel düşünme ve öğrenilenlerin daha geniş çaplı içselleştirilmesine de katkı sağlamaktadır (Holmes, 2013). Yapılan projeler sayesinde proje temelli öğrenmenin basamakları aşamalı olarak çıkılırken öğrenme-öğretme süreçlerini daha etkin hale getirme, öğrenci katılımının (Akdemir, 2017) ve katılımcıların özgüvenlerinin artması ve kendi kendilerini organize eder hale gelmeleri de eTwinning projelerinin beklenen sonuçlarındandır. Projelerin en büyük yararlarından bir tanesi de proje üyelerinin karşılıklı etkileşimini sağlamaları için yabancı dili kullanmaları ve bu yolla yabancı dil pratiğinin artmasıdır (Gajek, 2015). Özellikle dil eğitimi alanında oldukça gerekli olan gerçek yaşam durumlarının sağlanması ve bireyin dile maruz kalması (Ibrahim, 2010), eTwinning projeleri sayesinde çevrimiçi ortamlarda sağlanır olmuştur (Gilleran ve Joyce, 2008). Öğretmenler özelinde bakıldığında 2009 yılında yayınlanan eTwinning tanıtım kitapçığında, öğretmenlerde geliştirilmesi hedeflenen yeterlikler; eğitimde iş birliği, yeni teknolojilerin farkında olma, eğitim materyallerini paylaşma, 21. yüzyıl becerilerine sahip olma, Web 2.0 araçlarını derslerde kullanma, kültürel farkındalıkları tanıma, eğitimde iletişim ve pedagojilerin geliştirilmesi olarak ifade edilmiştir. Diğer bir ifade ile, eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki yeterliklerine de katkı sağlaması beklenmektedir.

Öğretmen yeterliklerinin neler olduğu konusunda araştırmacıların farklı noktalara değindiklerini görmek mümkündür. Örneğin Hakim (2015) bu yeterlikleri; pedagojik, kişisel, profesyonel ve sosyal yeterlikler olarak sınıflandırmıştır. Liakopoulou (2011) ise öğretmen yeterliklerini; öğretmenin bireysel olarak sahip olduğu özellikleri içeren kişisel özellikler, tutum ve değerler ve konu bilgisi, öğrencileri tanıma, öğretim yöntemleri, program bilgisi, bağlam bilgisi ve kendini tanıma alt becerilerini içeren pedagojik bilgi ve beceriler olarak sınıflandırmıştır. Türkiye’de ise bu yeterliklerin, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) (2017) tarafından “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” adı ile hazırlanmış olduğu, genel ve alt başlıklarıyla belirlenmiş yeterlik alanları ile sınırlarının çizildiği görülmektedir. Buna göre öğretmen yeterlikleri alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisi alt başlıklarını kapsayan “mesleki bilgi”; eğitim öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğrenme ve öğretme sürecini yönetme ve ölçme ve değerlendirme alt başlıklarını kapsayan “mesleki beceri” ve milli, manevi ve evrensel değerler, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve iş birliği ve kişisel ve mesleki gelişim alt başlıklarını kapsayan “tutum ve değerler” yeterlik alanlarını içermektedir. Öğretmen yeterliklerine ilişkin alanyazın incelendiğinde, yüksek mesleki yeterliğin uygulamaya dönük olumlu yansımaları olduğu görülmektedir. Bu kapsamda öğretmen yeterliklerinin mesleki motivasyon (Wetipo vd diğerleri, 2015), öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum (Nakip ve Özcan, 2016; Şahin ve Şahin, 2017), bilişötesi öğrenme stratejilerinin kullanımı (Baykara, 2011), öğretmen liderlik düzeyi (Ağırman ve Ercoşkun, 2017), öğretmen performansı (Wetipo vd., 2015), pozitif psikolojik sermaye (Kelekçi ve Yılmaz, 2015) ve akademik özyeterlik (Yağcı ve Aksoy, 2015) gibi değişkenlerle olumlu ilişki içerisinde olduğu raporlanmıştır. Mesleki yeterliğin çeşitli olumlu değişkenlerle ilişkili olması, araştırmacıları mesleki yeterliği geliştirmek için çalışmalar yürütmeye teşvik etmiştir ve çeşitli araştırmalarda mesleki yeterliğin artırılması için farklı yöntemler uygulanmıştır (Dzyuba vd., 2021; Ramsaroop ve Petersen, 2020). Bu kapsamda öğretmenlik mesleki yeterliklerinin birçok olumlu değişkenle ilişkili olduğu ve öğretmenlerde geliştirilmeye çalışılan özelliklerden biri olduğu söylenebilir. Diğer taraftan eTwinning ile ilgili alanyazın tarandığında, daha çok öğrencilerin yabancı dil ve dijital yeterlikleri ve öğretmenlerin mesleki gelişimleri üzerinde yoğunlaşıldığı görülmektedir (Akıncı, 2018; Demir, 2019; Ulutan, 2019). eTwinning platformu üzerinde yürütülen ve sonuçları raporlanan araştırmalara göre ise eTwinning projelerinde yer almak öğretmenlerin dil ve eğitim teknolojileri kullanım yeterliklerinin yanı sıra dijital, pedagojik ve işbirlikçi öğretim yeterliklerine de olumlu katkılar sağlamaktadır (Ulutan, 2019). Fakat bu araştırmalar eTwinning’e üye olan farklı Avrupa ülkelerinden öğretmenlerin katılımıyla gerçekleşmiştir. Daha önce belirtildiği gibi, eTwinning projelerinin beklenen çıktılarında birisi ise öğretmen yeterliklerinin artırılmasıdır. Ancak eTwinning projelerinde yer almanın Türkiye’de görev yapan öğretmenlerin mesleki yeterliklerini nasıl etkilediği konusunda yeterli bilgi bulunmamaktadır. Mesleki yeterliklerin öğretmen performansı ve genel olarak öğretim süreci üzerindeki olumlu yansıması göz önünde bulundurulduğunda hem maddi hem işgücü açısından önemli bir kaynak ayrılan eTwinning projelerinin bu süreçteki rolüne ilişkin bilgi sahibi olmanın beraberinde çeşitli çıkarımları getireceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı eTwinning projelerinin öğretmen yeterliklerine katkısına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektir. Öğretmen yeterlikleri üzerinde eTwinning projelerinin etkisinin ortaya çıkarılması ile alanyazına katkı sağlanması öngörülmektedir çünkü bu alan araştırmaya açıktır. Ayrıca, MEB (2022) tarafından öğretmenlerin mesleki gelişimleri için çeşitli çabalar gösterilmektedir. Mevcut araştırma sonuçlarına dayalı olarak politika yapıcı olan MEB’e bu konuda öneriler getirilmesi imkânı doğmaktadır. Ek olarak, eTwinning projelerinde yer almamayı tercih eden öğretmenler için bu çalışmanın sonuçları, onlara mesleki yeterlikleri geliştirmeleri konusunda bir yol sunma açısından anlamlı ve teşvik edici olabilir. Genel itibari ile öğretmen yeterliklerinin artırılması, öğretmenlerin daha etkili bir şekilde mesleklerini icra etmelerini sağlayacaktır. Bu durum ise hem öğrencilere hem de dolaylı olarak topluma olumlu bir şekilde yansıyacaktır. Son olarak, çalışmada elde edilen sonuçlar, öğretmenlerin mesleki yeterlikleri veya eTwinning projelerinin çıktıları üzerine gerçekleştirilecek araştırmalar için değerli bilgiler sunacaktır. Bu bağlamda araştırma amacı doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır. Öğretmen görüşlerine göre;

1. eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki bilgilerine katkısı nasıldır?
2. eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki becerilerine katkısı nasıldır?
3. eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki tutum ve değerlerine katkısı nasıldır?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum gibi özelliklerinin belirlendiği araştırmalardır (Büyüköztürk vd., 2020). Ayrıca katılımcılardan verilerin tek seferde toplanmış olması da çalışmanın kesitsel tarama modeliyle yapıldığını göstermektedir (Özdemir, 2014). Bu kapsamda mevcut araştırmada katılımcılara herhangi bir müdahale olmadan, mevcut durumun ortaya çıkarılması için katılımcılardan tek seferde açık uçlu ve kapalı uçlu maddeleri içeren anket aracılığıyla veri toplanmış ve elde edilen verilerin türüne uygun olarak nicel ve nitel analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, Türkiye’de eTwinning projelerinde yer alan öğretmenlerden oluşmuştur. Katılımcılara ulaşma konusunda kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kartopu örnekleme yönteminin kullanılmasının amacı, katılımcılara daha rahat ulaşabilmek ve ulaşılan bu katılımcıların yardımıyla katılımcı zincirini genişletmektir çünkü kartopu örnekleme, benzer özelliklere sahip bireylerin adeta bir zincir oluşturarak anketi dağıtması ve bu yolla çok sayıda insana ulaşılmasını sağlayan bir örnekleme yöntemidir (Biernacki ve Waldorf, 1981). Çalışmada toplam 189 katılımcı yer almıştır. Katılımcılara ilişkin betimsel bilgiler Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler

Değişken	n	%
Cinsiyet		
Kadın	131	69
Erkek	58	31
Okul Kademesi		
Ortaokul	93	49
İlkokul	63	33
Lise	33	18
Branş		
İngilizce	52	28
Sınıf	32	17
Okul Öncesi	23	12
Türkçe	19	10
Diğer	63	33
Kuruculuk Rolü		
Hayır	137	72
Evet	52	28
Kalite Etiketleri		
Yok	97	51
Avrupa Kalite Etiketleri	50	27
Ulusal Kalite Etiketleri	42	22
Toplam	189	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere, çalışmada yer alan 189 katılımcınının 131’i kadın (%69), 58’i ise erkektir (%31). Katılımcıların 63’ü ilkokul (%33), 93’ü ortaokul (%49) ve 33’ü lise (%18) düzeyinde görev yapmaktadır. Katılımcıların 52’si (%28) İngilizce, 32’si (%17) Sınıf, 23’ü (%12) Okul Öncesi ve 19’u (%10) Türkçe Öğretmeniyken 63’ü (%33) diğer branş öğretmenlerinden (Din Kültürü, Almanca, Rehberlik, Matematik, Fen Bilimleri, Teknoloji Tasarım, Sosyal Bilgiler, Elektrik, Edebiyat, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi, Özel Eğitim, Bilişim Teknolojileri ve Coğrafya) oluşmaktadır. Katılımcıların 52’si (%28) daha önce eTwinning projelerinde kurucu ortak görevi üstlenmişken 137’si (%72) hiç kuruculuk yapmamıştır. Araştırmaya dahil olan katılımcıların 42’si (%22) Ulusal Kalite Etiketli, 50’si (%27) Avrupa Kalite Etiketine sahipken 97’si (%51) henüz bir etikete sahip değildir. Ayrıca yapılan ek analizlere göre, katılımcıların mesleki kıdem yılı ortalaması 11’dir. Katılımcılar ortalama 3 yıldır eTwinning platformuna üyedirler. Katılımcıların ankete dahil oldukları zamana kadar yer aldıkları proje sayısı ortalaması 3’tür. Katılımcıların yaşları 23 ile 60 arasında değişmektedir ve yaş ortalaması 35’tir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada MEB Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (MEB, 2017) kriterleri baz alınarak araştırmacılar tarafından bir anket oluşturulmuştur. Anket üç ana bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Anketin ikinci bölümünde MEB tarafından mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutum ve değerler adı altında üç ana yeterlik alanına ayrılmış olan mesleki yeterlikler, üç alt başlıkta toplanmış ve her bir alan için üçer maddeden oluşan 33 maddelik 5’li derecelendirme tipi anket soruları oluşturulmuştur. 5’li derecelendirme yanıtları “kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, ne katılıyorum ne katılmıyorum, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum” ifadelerinden oluşmuştur. Kapalı uçlu maddelere “eTwinning projelerinde yer almak tüm öğrencilerimi kapsayacak öğrenme ortamları oluşturamama katkı sağlamıştır.” ifadesi örnek olarak verilebilir. Anketin üçüncü bölümünde ise mesleki yeterlikler alt başlıklarıyla ilgili katılımcıların kendilerini daha fazla ifade etmelerini sağlamak için 3 açık uçlu soruya yer verilmiştir. Açık uçlu sorulardan ilki “eTwinning projelerinde yer almanızın mesleki bilgi konusunda size herhangi bir katkı sağlayıp sağlamadığı konusunda görüşleriniz nelerdir? Lütfen açıklayınız.” şeklindedir.

Hazırlanan anket, daha önce öğretmen yeterlikleriyle alakalı çalışmalar yapmış olan iki uzmana gönderilmiş ve görüşleri alınmıştır. Uzmanlardan biri Eğitim Programları ve Öğretim, diğeri ise İngiliz Dili Eğitimi alanında doktora derecesine sahiptir. Her iki uzman da nicel ve nitel araştırma süreçlerinde deneyime sahiptir. Uzmanların tavsiyesi üzerine dört maddede ifadeyi iyileştirmek için düzenleme yapılmıştır. Daha sonra dil bilgisi açısından da açık ve anlaşılır ifadeler kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi için iki dil bilgisi uzmanı da anketi incelemiş ve üç maddede düzenlemeler gerçekleştirilerek nihai forma ulaşılmıştır. Dil bilgisi açısından inceleme yapan uzmanlar Türkçe Eğitimi alanında doktora derecesine sahiptir. Nihai form pilot uygulama amacıyla üç öğretmene uygulanmış, öğretmen görüşlerine göre anlaşılmayan herhangi bir madde olmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla pilot uygulama aşamasında anket üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Veri Toplama Süreci ve Analiz

eTwinning projelerinde yer aldığı bilinen katılımcı adaylarına kişisel bağlantılar yoluyla ulaşılmış ve çalışmaya katılmaları rica edilmiştir. Ayrıca bu kişilerden eTwinning projelerine katılan diğer kişilere anket formunu ulaştırmaları istenmiştir. Bu şekilde eTwinning projelerinde yer almış katılımcılar araştırmaya dahil olmuştur. Veriler çevrimiçi yollar ile katılımcıların kimliğini açığa çıkarmadan toplanmıştır. Ayrıca tüm katılımcılardan gönüllü katılım onam formu alınmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen nicel veriler SPSS yazılımı ile çözümlenmiştir. Bu kapsamda frekans ve yüzde hesaplamaları gerçekleştirilmiştir. Bulgular sunulurken tabloların ilk satırında “kesinlikle katılmıyorum” için 1, “katılmıyorum” için 2, “ne katılıyorum ne katılmıyorum” için 3, “katılıyorum” için 4 ve “kesinlikle katılıyorum” için 5 rakamları

kullanılmıştır. Tabloların altındaki açıklamalarda olumlu görüşler olarak ifade edilen görüşler “kesinlikle katılıyorum” ve “katılıyorum” ifadelerine verilen yanıtların toplamı şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca eğer bir ifade için “kesinlikle katılıyorum” ve “katılıyorum” ifadelerine verilen toplam yanıt “kesinlikle katılmıyorum” ve “katılmıyorum” ifadelerine verilen toplam yanıtın daha fazla ise o madde için çoğunluğun olumlu görüş bildirdiği ifade edilmiştir. Aynı durum olumsuz olarak kabul edilen görüşler için de geçerlidir. Nitel veriler ise MAXQDA yazılımı kullanılarak betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Bu kapsamda üç ana yeterlik alanı birer tema olarak ele alınmış ve ilgili yeterlik alanlarındaki boyutlar ise kodları oluşturmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Betimsel analiz sürecinde veriler belirlenen tema ve kodlar çerçevesinde iki araştırmacı tarafından bireysel olarak kodlanmıştır. Kodlamalarda görüş birliği ve görüş farklılığı olan noktalar incelenerek Miles ve Huberman (1994) formülü aracılığı ile tutarlılık .82 olarak hesaplanmıştır. Devamında görüş farklılığı olan kısımlar iki araştırmacı tarafından birlikte ele alınarak tüm noktalarda görüş birliğine ulaşılmıştır.

Bulgular

Bulgular, veri toplama aracında bulunan alt boyutlar (mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler) göz önünde bulundurularak alt başlıklar halinde verilmiştir.

Öğretmenlerin eTwinning Projelerinin Mesleki Bilgilere Katkısına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlik mesleği mesleki yeterliklerin mesleki bilgi boyutu; alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisi olmak üzere üç alt başlıktan oluşmaktadır. eTwinning projelerinin mesleki bilgi açısından katkılarını yönelik maddelere öğretmenlerin verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde olarak Tablo 2’de görülmektedir.

Tablo 2. eTwinning projelerinin mesleki bilgilere katkısına ilişkin nicel bulgular

İfadeler	1		2		3		4		5		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Alan Bilgisi	eTwinning projelerinde yer almak teorik alan bilgimi artırmıştır.	0	0	14	7	38	20	42	22	95	50
	eTwinning projelerinde yer almak yöntemsel alan bilgimi artırmıştır.	1	1	8	4	30	16	61	32	89	47
	eTwinning projelerinde yer almak olgusal alan bilgimi artırmıştır.	1	1	16	9	38	20	50	27	84	44
Alan Eğitimi Bilgisi	eTwinning projelerinde yer almak alanımın eğitim programına hakimiyetimi artırmıştır.	3	2	6	3	33	18	62	33	85	45
	eTwinning projelerinde yer almak pedagojik alan bilgimi artırmıştır.	2	1	15	8	39	21	54	29	79	42
	eTwinning projelerinde yer almak alanımda hangi konuyu nasıl öğretebileceğim konusunda bana katkı sağlamıştır.	1	1	2	1	23	12	52	28	111	59
Mevzuat Bilgisi	eTwinning projelerinde yer almak öğretmen olarak görevlerim konusunda farkındalığımı artırmıştır.	4	2	13	7	43	23	41	22	88	47
	eTwinning projelerinde yer almak öğretmen olarak haklarımı daha iyi öğrenmemi sağlamıştır.	8	4	15	8	54	29	41	22	71	38
	eTwinning projelerinde yer almak öğretmen olarak sorumluluklarımı anlamama katkı sağlamıştır.	7	4	14	7	40	21	52	28	76	40

Tablo 2’de bulunan eTwinning projelerinin mesleki bilgilere katkısına yönelik görüşler incelendiğinde; eTwinning projelerinde yer almak öğretmenlerin %72’sine göre teorik, %79’una göre yöntemsel ve %71’ine göre olgusal alan bilgisine katkı sağlayarak alan bilgisi açısından öğretmenleri destekler nitelikte olduğu belirlenmiştir. Alan eğitimi bilgisine katkıları açısından katılımcıların %78’ine göre eTwinning projelerinde yer almak alanının eğitim programına hâkimiyetini artırmada faydalı bulunurken, %71’ine göre pedagojik alan bilgisini artırmada ve %87’sine göre hangi konuyu nasıl öğretebileceği konusunda kendisine fayda sağlamaktadır. Yine benzer şekilde katılımcıların %69’u eTwinning projelerinde yer almanın öğretmen olarak görevlerini, %60’ı haklarını ve %68’i sorumluluklarını fark etmede kendilerine katkı sağladığını belirterek mevzuat bilgisi açısından da eTwinning projelerinin mesleki yeterlikleri geliştirmede kendilerine katkı sağladığı ifade etmiştir. Mevzuat bilgisini içeren maddeler incelendiğinde, bu maddelerin diğer maddelere oranla en düşük olumlu görüş oranına sahip olmaları dikkat çekici olmakla birlikte eTwinning projelerinin uluslararası boyutu düşünüldüğünde anlaşılabilir.

Katılımcıların açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar genel olarak nicel bulguları destekler niteliktedir. Mesleki bilgi ana yeterlik alanına ilişkin betimsel analiz sonuçları Tablo 3’te görülebilir.

Tablo 3. eTwinning projelerinin mesleki bilgilere katkısına ilişkin nitel bulgular

Mesleki Bilgi Boyutları	f	%
Alan Bilgisi	21	46
Alan Eğitimi Bilgisi	25	54
Mevzuat Bilgisi	0	0
Toplam	46	100

Tablo 3’te görüldüğü üzere, öğretmenler mesleki bilgi boyutunda eTwinning projelerinin kendilerine katkıları açısından en fazla alan eğitimi bilgisini vurgulamıştır ($f=25$, %54). Bu konuda katılımcılardan biri görüşlerini “eTwinning projem, kendi alanımla ilgili yeni yöntem, teknik bilgiler öğrenmeme ... olarak sağlamıştır.” şeklinde ifade etmiştir. Katılımcıların yarıya yakını ise ($f=21$, %46) eTwinning projesinde yer almanın alan bilgilerine katkı sağladığını belirtmiştir. Bu konuda bir katılımcı, “Mesleki anlamda kendi branşım olan teknoloji ve tasarım dersime Web tasarım araçları bakımından çok katkı sağladı.” şeklinde görüşünü bildirmiştir. Hiçbir katılımcı mevzuat bilgisi kapsamında bir yanıt vermemiştir.

Öğretmenlerin eTwinning Projelerinin Mesleki Becerilere Katkısına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlik mesleği mesleki yeterliklerin mesleki beceri boyutu; eğitim öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretme ve öğrenme sürecini yönetme ve ölçme ve değerlendirme olmak üzere dört alt başlıktan oluşmaktadır. eTwinning projelerinin mesleki beceri açısından katkılarına yönelik maddelere katılımcı öğretmenlerin verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde olarak Tablo 4’te görülmektedir.

Tablo 4. eTwinning projelerinin mesleki becerilere katkısına ilişkin nicel bulgular

İfadeler	1		2		3		4		5		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Eğitim Öğretimi Planlama	eTwinning projeleri öğretim sürecini planlamayı kolaylaştırmıştır.	2	1	4	2	23	12	55	29	105	56
	eTwinning projelerinde yer almak öğretim sürecini planlarken çevresel şartları, maliyeti ve zamanı dikkate almada farkındalığını artırmıştır.	6	3	3	2	38	20	59	31	83	44

Tablo 4. *eTwinning projelerinin mesleki becerilere katkısına ilişkin nicel bulgular (Devamı)*

Öğrenme Ortamları Oluşturma	eTwinning projelerinde yer almak bireysel farklılıklar ve sosyokültürel özellikler bakımından daha esnek planlar yapmama katkı sağlamıştır.	7	4	8	4	24	13	61	32	89	47
	eTwinning projelerinde yer almak tüm öğrencilerimi kapsayacak öğrenme ortamları oluşturmama katkı sağlamıştır.	0	0	5	3	28	15	62	33	94	50
	eTwinning projelerinde yer almak derslerimde kullanabileceğim uygun materyaller geliştirmeme veya seçmeme katkı sağlamıştır.	0	0	1	1	11	6	51	27	126	67
Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme	eTwinning projelerinde yer almak sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları oluşturmama katkı sağlamıştır.	1	1	8	4	32	17	56	30	92	49
	eTwinning projelerinde yer almak öğretim sürecini etkili bir şekilde yürütmeme katkı sağlamıştır.	0	0	2	1	12	6	58	31	117	62
	eTwinning projelerinde yer almak derslerimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmama katkı sağlamıştır.	0	0	0	0	5	3	40	21	144	76
Ölçme ve Değerlendirme	eTwinning projelerinde yer almak öğretim süreçlerinde farklı yöntemler kullanmama yardımcı olmuştur.	0	0	0	0	8	4	43	23	138	73
	eTwinning projelerinde yer almak öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamama katkı sağlamıştır.	0	0	1	1	31	16	57	30	100	53
	eTwinning projelerinde yer almak ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı yöntemler kullanmama katkı sağlamıştır.	0	0	2	1	21	11	75	40	91	48
	eTwinning projelerinde yer almak ölçme ve değerlendirme sonuçlarını öğretim süreçlerini yeniden düzenlemek için kullanmamı sağlamıştır.	1	1	2	1	39	21	56	30	91	48

Tablo 4'te görüldüğü üzere, eTwinning projelerinin mesleki becerilere katkısına yönelik görüşler incelendiğinde; eğitim öğretimi planlama alt başlığını içeren maddelerden öğretim sürecini planlamayı kolaylaştırma konusunda öğretmenlerin %85'i, öğretim sürecini planlarken çevresel şartları, maliyeti ve zamanı dikkate almasında farkındalığını artırma konusunda öğretmenlerin %75'i ve bireysel farklılıklar ve sosyokültürel özellikler bakımından daha esnek planlar yapmasına olanak sağlaması açısından öğretmenlerin %79'u eTwinning projelerinin kendilerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %83'ü tüm öğrencilerini kapsayacak öğrenme ortamları oluşturmaya ve %79'u sağlıklı ve güvenli

öğrenme ortamları oluşturmaya katkı sağladığını ifade ederken bunlara ek olarak %94'ü derslerinde kullanabileceği uygun materyaller geliştirmesi veya seçmesi konusunda eTwinning projelerinin öğrenme ortamları oluşturma alt başlığına genel olarak katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğretme ve öğrenme sürecini yönetme alt başlığını içeren maddelere bakıldığında; katılımcı öğretmenlerin %93'ü öğretme sürecini etkili bir şekilde yürütmesinde, %97'si derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini ve %96'sı öğretme süreçlerinde farklı yöntemleri kullanmasında eTwinning projelerinin kendilerine katkı sağladığını ifade ederek diğer maddelere göre oldukça yüksek oranda olumlu cevap vermiş; hatta derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini ve öğretme süreçlerinde farklı yöntemler kullanma konusunda katkıların sorulduğu maddeye hiçbir olumsuz cevap vermemişlerdir. Ölçme ve değerlendirme konusunda ise çalışmada yer alan öğretmenlerin %83'ü öğrencilerinin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamada, %88'i ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı yöntemler kullanmasında ve %78'i ölçme ve değerlendirme sonuçlarını öğretim süreçlerini yeniden düzenlemek için kullanmasında eTwinning projelerinin kendilerine katkı sağladığını ifade etmiştir. Mesleki beceri ana yeterlik alanına ilişkin nitel bulgular Tablo 5'te görülebilir.

Tablo 5. *eTwinning projelerinin mesleki becerilere katkısına ilişkin nitel bulgular*

Mesleki Beceri Boyutları	f	%
Eğitim-Öğretimi Planlama	7	9
Öğrenme Ortamları Oluşturma	6	7
Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme	66	80
Ölçme ve Değerlendirme	3	4
Toplam	82	100

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların mesleki beceri ana yeterlik alanında büyük bir çoğunlukla öğretme ve öğrenme sürecini yönetme boyutuna vurgu yaptığı görülmektedir ($f=66$, %80). Bir katılımcı bu boyuta ilişkin görüşlerini “öğrencilerim 21. Yüzyıl becerileri ile donanıyor. Teknoloji hayatımızın her alanını işgal ederken eğitimde de kullanmamız çocukların daha çok dikkatini çekiyor.” Şeklinde ifade etmiştir. Yedi katılımcı (%9) eTwinning projelerinde yer almanın eğitim-öğretimi planlama becerisine katkı sunduğunu ifade etmiştir. Bu kapsamda bir katılımcının görüşleri “Kesinlikle daha planlı ve sistemli olmayı öğrendim. Bu da öğretmenliğimi olumlu etkiledi.” Şeklinde. Altı katılımcı (%7) öğrenme ortamları oluşturma becerisinin arttığını ifade etmiştir. Bu konuda bir örnek “...ders materyallerini zenginleştirmemi ve sınıf dinamiğimi artırmamı sağlamıştır.” Şeklinde. Son olarak, üç katılımcı (%4) ise eTwinning projelerinin ölçme ve değerlendirme becerisine katkı sağladığını belirtmiştir. Bu kapsamda bir katılımcı görüşlerini “Web 2 araçlarıyla tanıştım ve bunları ... ve değerlendirme yaparken kullanıyorum.” Şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerin eTwinning Projelerinin Tutum ve Değerlerine Katkısına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlik mesleği mesleki yeterliklerin tutum ve değerler boyutu; milli, manevi ve evrensel değerler, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve iş birliği ve kişisel ve mesleki gelişim olmak üzere dört alt başlıktan oluşmaktadır. eTwinning projelerinin tutum ve değerler açısından katkılarına yönelik maddelere katılımcı öğretmenlerin verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde olarak Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6. eTwinning projelerinin tutum ve değerlere katkısına ilişkin nicel bulgular

	İfadeler	1		2		3		4		5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Milli, Manevi ve Evrensel Değerler	eTwinning projelerinde yer almak milli değerleri gözetmemde etkili olmuştur.	2	1	8	4	42	22	57	30	80	42
	eTwinning projelerinde yer almak manevi değerleri gözetmemde etkili olmuştur.	3	2	7	4	45	24	54	29	80	42
	eTwinning projelerinde yer almak evrensel değerleri gözetmemde etkili olmuştur.	1	1	6	3	46	24	47	25	89	47
Öğrenciye Yaklaşım	eTwinning projelerinde yer almak öğrencilerimin kişisel gelişimine katkı sağlamama yardımcı olmuştur.	0	0	1	1	4	2	50	27	134	71
	eTwinning projelerinde yer almak her öğrencinin insan ve birey olarak değerli olduğu konusunda farkındalığımı artırmıştır.	2	1	5	3	23	12	68	36	91	48
	eTwinning projelerinde yer almak tutum ve davranışlarımla öğrencilere model olmam konusunda bana katkı sağlamıştır.	2	1	6	3	26	14	61	32	94	50
İletişim ve İş Birliği	eTwinning projelerinde yer almak öğrencilerim ve aileleriyle etkili iletişim kurmamda bana katkı sağlamıştır.	2	1	1	1	17	9	58	31	111	59
	eTwinning projelerinde yer almak meslektaşlarımla etkili iletişim kurmamda bana katkı sağlamıştır.	0	0	3	2	9	5	49	26	128	68
	eTwinning projelerinde yer almak eğitimin diğer paydaşlarıyla etkili iletişim kurmamda bana katkı sağlamıştır.	0	0	2	1	12	6	52	28	123	65
Kişisel ve Mesleki Gelişim	eTwinning projelerinde yer almak kişisel gelişimime katkı sağlamıştır.	0	0	0	0	6	3	34	18	149	79
	eTwinning projelerinde yer almak mesleki gelişimime katkı sağlamıştır.	0	0	2	1	7	4	29	15	151	80
	eTwinning projelerinde yer almak öz değerlendirme becerilerimi artırmıştır.	0	0	4	2	12	6	45	24	128	68

Tablo 6'da görüldüğü üzere; milli, manevi ve evrensel değerler alt başlığı açısından bakıldığında eTwinning projelerinde yer almak çalışmaya katılan öğretmenlerin %72'sine göre milli, %71'ine göre manevi ve %72'sine göre evrensel değerleri gözetmesinde etkili olduğunu ifade etmiştir. Öğrenciye yaklaşım konusunda katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%98) öğrencilerinin kişisel gelişimine katkı sağlamasında, %84'ü her öğrencinin insan ve birey olarak değerli olduğu konusunda farkındalığını arttırmasında ve %82'si tutum ve davranışlarıyla öğrencilere model olmak konusunda eTwinning projelerinin kendisine faydalı olduğunu ifade etmiştir. Ankette yer alan öğretmenlerin %90'ı öğrencileri ve aileleriyle, %94'ü meslektaşlarıyla ve %93'ü eğitimin diğer paydaşlarıyla etkili iletişim kurmasında eTwinning projelerinin kendisine katkı sağladığını belirterek iletişim ve iş birliği açısından da eTwinning'in faydalı olduğunu belirtmiştir. Katılımcı öğretmenlerin %97'si kişisel gelişimine, %95'i mesleki gelişimine ve %92'si öz değerlendirme becerilerini geliştirmesine katkı sağladığını belirterek kişisel ve mesleki gelişim alt başlığı konularına eTwinning projelerinin faydalı olduğunu ifade etmişlerdir. Bu

maddelerden öğretmenlerin kişisel gelişimine katkısının sorgulandığı maddeye hiçbir katılımcı olumsuz cevap vermemiştir. Nitel yanıtlar da bu bulgulara paraleldir. Bulgular Tablo 7’de görülebilir.

Tablo 7. eTwinning projelerinin tutum ve değerlere katkısına ilişkin nitel bulgular

Tutum ve Değerler Boyutları	f	%
Milli, Manevi ve Evrensel Değerler	18	20
Öğrenciye Yaklaşım	8	9
İletişim ve İşbirliği	30	33
Kişisel ve Mesleki Gelişim	35	38
Toplam	91	100

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların en fazla kişisel ve mesleki gelişime vurgu yaptığı görülmektedir ($f=35$, %38). Bu boyuta ilişkin bir katılımcı görüşlerini “eTwinning’de yer almak işimde beni daha Heyecanlı ve dinamik tutuyor. Hep daha iyisi için uğraşırken buluyorum kendimi.” Şeklinde ifade etmiştir. Nispeten fazla kod üretilen bir diğer boyut iletişim ve işbirliği olmuştur ($f=30$, %33). Bu kapsamda bir katılımcının görüşleri “Velilerimle ilişkilerimi geliştirdi. Neredeyse onlar da projelere katılmak istiyor. Çok güzel dönütler alıyorum.” Şeklinde dir. 18 katılımcı (%20) eTwinning’de yer almanın milli, manevi ve evrensel değerler açısından kendilerine katkı sağladığını ifade etmiştir. Bu konuda bir katılımcı “Farklı kültürleri görmemi ve daha hoşgörülü olmamı sağladı.” Şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Son olarak, sekiz (%9) katılımcı ise söz konusu projelerde yer almanın, kendi öğrencilerine olan yaklaşımlarına olumlu yansıdığını ifade etmiştir. Bu konuda bir katılımcının görüşleri “Beklentilerim konusunda daha net fikirlerim var. Öğrencilere karşı daha anlayışlıyım sanırım.” şeklindedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, eTwinning projelerinin, bu platformda projeler yapan öğretmenlerin mesleki yeterliklerine katkısına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılan ankette öğretmenlik mesleği mesleki yeterliklerini ve alt boyutlarını içeren maddeler yer almıştır. Bu maddeler mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutum ve değerler alt başlıklarından oluşmuş ve her bir madde ile eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki yeterliklerine katkısı öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenlerin mesleki yeterliklere katkısı açısından eTwinning projeleri hakkındaki görüşleri olumlu yöndedir. Ankette yer alan tüm maddelere öğretmenler olumlu yönde cevap vermiştir.

eTwinning projelerinin mesleki bilgilere katkısı açısından öğretmen görüşleri incelendiğinde, tüm maddelerde olumlu görüşlerin ağır bastığı görülmekle birlikte öğretmenlerin hangi konuyu nasıl öğreteceği konusunda eTwinning deneyimlerinin yüksek katkı sağladığı belirlenmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında eTwinning projelerinde partner okullar arasında yoğun iş birliği ile ortak ürünler oluşturulması, bunu yaparken birbirlerinin fikirlerine danışılması ve ortak hareket edilmesinin etkili olduğu düşünülebilir. Benzer bir çalışmada Kearney ve Gras Velazquez (2015), ortak çalışmalar sonucu fikir alışverişinde bulunan ve öğretim konusunda öğrendiklerini birbirleriyle paylaşan öğretmenlerin eTwinning projeleri sayesinde farklı yöntem ve teknikleri derslerinde kullandıklarını belirlemiştir. Mesleki bilgilerin alt başlığı niteliğinde olan alan bilgisi maddelerine verilen olumlu yanıtlar birbirlerine yakın oranda olup %71 ile %79 arasında değişmiştir. Bu maddelere verilen olumlu cevapların, özellikle proje yazım aşamasında hazırlanan proje taslağında, yapılacak projenin dersle ilişkilendirilmesi ve disiplinlerarası temelin oluşturulması sırasında öğretmenleri alan ile ilgili araştırma yapmaya yönlendirmesi ile alakalı olduğu söylenebilir. Pedagojik alan bilgisinin artırılması konusunda eTwinning projelerinin katkısı olduğunun belirtilmesi, daha önce yapılan çalışmalarla benzer sonuç göstermektedir (Licht vd., 2020; Kearney ve Gras Velazquez, 2015). Eğitim programına hakimiyetin artması konusunda, özellikle proje sonunda başvuru kalite etiketlerinin ön koşullarından biri olan projelerin eğitim

programına entegre edilmiş olması koşulu, proje taslağını ve kalite etiketi başvuru formunu yazan öğretmenlerin bu konuda araştırma yapmasını gerekli kılmaktadır. Benzer konuda yaptıkları araştırmanın sonucunda Kearney ve Gras Velazquez (2015) katılımcı öğretmenlerin çoğunluğunun eTwinning projelerinin eğitim programına hakimiyetini artırdıklarını ifade ettiklerini belirtmiştir. Fakat yine aynı çalışmada Kearney ve Gras Velazquez (2015) katılımcıların %14'ünün katıldıkları projelerin eğitim programı hakimiyetine bir etki yapmadığını ve bunun sebebinin farklı ülkelerin eğitim programlarının birbirinden farklı olması ve bu nedenle ortak noktada buluşmanın zor olması olabileceğini belirtmişlerdir. Bu çalışmada da benzer bir oranda, katılımcıların %18'i bu maddeye ne katılıyorum ne katılmıyorum yanıtını vermiştir. İki çalışmanın benzer sonuçlara varması, farklı ülkelerde yapılan çalışmaların birbiriyle paralellik gösterdiği sonucunu ortaya çıkarabilir. Öğretmenlerin hak, sorumluluk ve görev bilincini geliştirmeye yönelik maddeleri içeren mevzuat bilgisi açısından katılımcıların bu maddelere verdikleri olumlu yanıtların olumsuz yanıtlara göre daha fazla olduğu görülebilir. Fakat bu maddelerin olumlu yanıtları, anketin diğer tüm maddelerine verilen olumlu yanıtlardan daha düşük olduğu görülmektedir. Bu durumda, eTwinning projelerinin diğer konulara nazaran öğretmenlerin hak, sorumluluk ve görev bilincini geliştirme konusunda daha az etkiye sahip olduğu sonucu çıkarılabilir.

Öğretmenlerin eTwinning projelerinin mesleki becerilere katkısına ilişkin görüşleri incelendiğinde, tüm maddelere verilen olumlu yanıtların olumsuz yanıtlardan fazla olduğu görülmektedir. Öğretim sürecini planlamayı kolaylaştırma konusunda öğretmenlerin %85'inin olumlu yanıt vermiş olması, proje boyunca yapılacak etkinliklerin projenin başında başvuru formunda kararlaştırılmış olması ve bu etkinliklerin ders başı veya sonu etkinlikleri belirlemede öğretmenlere kolaylık sağlamasının bir sonucu olduğu söylenebilir. Aynı şekilde bu etkinliklerin belirlenmesinde çevresel şartların, maliyetin ve zamanın dikkate alınması, öğretim sürecini planlarken bu öğelerin dikkate alınmasında eTwinning projelerinin kendisine katkı sağladığını belirten %75 oranındaki katılımcı öğretmenlerin bu yanıtlarının sebebinin açıklayabilir. Bu maddeye %20 oranında ne katılıyorum ne katılmıyorum cevabının verilmiş olmasının altında, proje kapsamında yapılan bazı etkinliklerin fazla zaman alması düşüncesi yatıyor olabilir. Fakat bu durumun, disiplinler arası yaklaşımla hazırlanan projelerde öğretmenlerin diğer branş öğretmenleriyle beraber çalışması, kısa süren projelerde yer almaları ya da proje etkinliklerinin eğitim programına doğru bir şekilde entegre edilmesi ile üstesinden gelinebilir. Katılımcı öğretmenlerin %79'unun sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları oluşturması ve %75'inin bireysel farklılıklar ve sosyokültürel özellikler bakımından daha esnek planlar yapma konusunda katkı sağlaması açısından olumlu yanıt vermesi, eTwinning projelerinin sınıfın tüm öğrencilerini dahil edecek şekilde yürütülebilir olmasıyla açıklanabilir. Projeye kayıtlı öğrenci sayısı sınıfın bir kısmını kapsıyor olsa da ders sırasında yapılan etkinlikler tüm öğrencilerin katılımıyla gerçekleşebilir. Benzer şekilde %83 oranında olumlu yanıt verilmiş olan tüm öğrencileri kapsayacak öğrenme ortamlarının oluşturulması konusunda faydalı olduğu belirtilen eTwinning projeleri, öğrencilerin derse katılımını da oldukça fazla etkilemektedir. Bu konuda yaptığı çalışmada Akıncı (2018), çağa uygun hazırlanmış öğrenme ortamları oluşturmayı sağlayan bu projelerin, özellikle Web 2.0 araçları yoluyla teknolojiyi sınıfa taşınması açısından öğrenciler tarafından ilginç bulunduğu ve bu sayede öğrencilerin derslere olan ilgisinin arttığını belirtmiştir. Licht vd. (2020) de eTwinning sayesinde tüm sınıfın katılımcı olduğu, kararların beraber verildiği, öğrencilerin konuşmaya ve bir parçası olmaya istekli olduğu etkinliklerin derse katılımı olumlu yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenlerin %83'ü öğrencilerinin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamada, %88'i ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı yöntemler kullanmasında ve %78'i ölçme ve değerlendirme sonuçlarını öğretim süreçlerini yeniden düzenlemek için kullanmasında kendisine katkı sağladığını belirtmiştir. Bu durum, eTwinning projelerinde süreç odaklı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının sıkça yer alması ile açıklanabilir. Proje başında, yapılan her etkinliğin ve projenin sonunda Web 2.0 araçlarının kullanıldığı değerlendirmeler, öğrencilerin gelişimini ve eksiklerini görünür kılma açısından eTwinning projelerinde oldukça önemli görülmektedir. Ayrıca Kearney ve Gras

Velazquez'in (2015) de belirttiği üzere normal şartlar altında uygulanması oldukça zor olan disiplinler arası yaklaşımla oluşturulmuş ölçme ve değerlendirme uygulamalarının kullanılması, eTwinning projeleri yapan öğretmenler açısından da değerli bulunmuş olabilir.

Anket genelinde en yüksek olumlu cevap oranına sahip olan öğretme ve öğrenme sürecini yönetme alt başlığı, belki de eTwinning'in amacına en çok uyan maddeleri içermektedir. Bu maddelere verilen olumlu cevapların oranı %93 ile %97 arasında değişmektedir. Derslerde kullanılacak uygun materyaller geliştirilmesi veya seçilmesi, projeler kapsamında bireysel ya da ortaklaşa hazırlanan birçok farklı materyalin proje boyunca kullanılması ve birçoğunun gerektiğinde daha sonra da kullanılabilmesi açısından faydalı bulunmuş olabilir. Ayrıca proje ortaklarının, birbirlerinin hazırladıkları materyallerden de yararlanması ortak olunan projelerin öğretmenlere materyal zenginliği kazandırması açısından önemlidir. Birçok farklı materyale sahip olan öğretmenlerin proje sürecinde ya da sonucunda bu materyallerden duruma göre uygun olanı seçme olanağının oluşması da projenin öğretmenlere kattığı faydalardan biri olarak görülebilir. Bir diğer madde olan öğretme sürecinin etkili bir şekilde yürütülmesi, dahil olunan zaman boyunca projede yer alan etkinliklerin yapılması ve bu etkinliklere tüm öğrencilerin dahil edilmesiyle açıklanabilir. Öğretme sürecinde ders kazanımlarının içinde yer almayan fakat günümüz dünyasında oldukça önemli sayılabilecek takım çalışması, yaratıcılık, problem çözme ve karar verme becerilerini öğrencilere kazandırma konusunda eTwinning projeleri öğretmenlerin kendisini geliştirmesine katkı sağlayabilir (Kearney ve Gras Velazquez, 2015). Tüm bunlara ek olarak derslerde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasına öğretmen görüşlerine göre eTwinning projelerinin katkısının büyük olması, bu konuda yapılan diğer araştırmalarla paralellik göstermektedir. Özellikle eTwinning projelerinde Web 2.0 araçlarının derslerde aktif olarak kullanılması, teknolojinin sınıf ortamına taşınması açısından oldukça önemli görülmektedir (Demir, 2019; Kearney ve Gras Velazquez, 2015). %94 oranında olumlu yanıt alan öğretme süreçlerinde farklı yöntemlerin kullanılmasına katkı sağlaması, yine eTwinning projelerinin iş birlikçi olarak hazırlanan aktiviteler, Web 2.0 araçlarıyla zenginleştirilmiş ders içerikleri ve partnerlerin birbiriyle fikir alışverişinde bulunmasına imkân tanıyor olmasının bir sonucu olarak görülebilir (Akıncı, 2018; Demir, 2019).

Çalışmaya katılan öğretmenler, tutum ve değerler alt başlığında yer alan maddelere de büyük oranda olumlu cevap vermişlerdir. Projelerin öğretmenlerin görüşlerine göre milli, manevi ve evrensel değerleri geliştirmeye katkı sağlaması, özellikle farklı ülkelerle beraber yürütülen projelerde öğretmen ve öğrencilere farklı bakış açıları kazandırmasında etkili olduğu düşünülebilir. Demir (2019) çalışmasında yapılan bu projeler sayesinde değerler eğitimi gibi becerilerin de derslere entegre edilerek manevi; farklı kültürleri tanıma ve onlarla iş birliği ve bu yolla empati, tolerans, saygı, diğer kültürlerle karşı takdir, vatanseverlik ve sorumluluk duygularını geliştirerek evrensel değerlere katkı sağlayabileceğini belirtmektedir. Katılımcı öğretmenlerin %98'i yapılan projeleri öğrencilerin kişisel gelişimine katkı sağlaması açısından olumlu değerlendirmiştir. eTwinning projelerinin öğrencilerin gelişimine katkılarını ölçen birçok araştırma bu sonucu destekler niteliktedir (Demir, 2019; Akıncı, 2018; Licht vd., 2020; Kearney ve Gras Velazquez, 2015; Ulutan, 2019). Tüm bu araştırmaların özellikle üzerinde durdukları konu ise dijital yeterlikler ve yabancı dil gelişimi açısından eTwinning projelerinin katılımcıların kişisel gelişimine katkı sağladığı üzerinedir.

Yine yüksek oranda olumlu yanıt alan maddelerden öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine katkı sağladığı belirtilen eTwinning projeleri, özellikle eTwinning platformu üzerinden giriş yapılan ve öğretmenleri mesleki açıdan geliştirmeyi amaçlayan çevrimiçi eğitim ortamlarının varlığı ve bu eğitimlerin platforma üye olan tüm öğretmenlere açık olmasıyla açıklanabilir. Bu konuda yapılan çalışmalarda özellikle teknoloji kullanımı, derslerde kullanılacak farklı yöntemlerin öğrenilmesi, yabancı dilde yetkinliğin artması, yeni arkadaşlar edinilmesi, kendini ifade etme becerisinin geliştirilmesi ve pedagojik anlamda kendilerini daha fazla eğitime fırsatına sahip olmaları öğretmenlerin eTwinning projeleri

sayesinde kişisel ve mesleki açıdan kendilerini geliştirmesine katkı sağladığı belirtilmiştir (Akıncı, 2018; Crawley vd., 2007; Licht vd., 2020; Kearney ve Gras Velazquez, 2015). Benzer şekilde eTwinning'in katkı sağladığı konusunda olumlu yanıtların fazla olduğu iletişim ve iş birliği alt başlığına bakıldığında öğretmenler öğrencileriyle, meslektaşlarıyla ve eğitimin tüm paydaşlarıyla etkili iletişim kurmasında yapılan projelerin kendisine katkı sağladığını belirtmiştir. Licht vd. (2020) de yaptıkları çalışmanın sonucunda benzer bir sonuca ulaşmıştır. Yine çalışmalarında Akıncı (2018), Demir (2019) ve Kearney ve Gras Velazquez (2015) de aynı ifadelere yer vermişlerdir. Bunlara ek olarak katılımcı öğretmenler her öğrencinin insan ve birey olarak değerli olduğu konusunda farkındalığının artmasında, tutum ve davranışlarıyla öğrencilere model olmasında ve öz değerlendirme becerilerini geliştirmesinde eTwinning projelerinin kendisine katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen nicel ve nitel bulgular göz önünde bulundurulduğunda eTwinning projelerinde yer alanın katılımcıların mesleki yeterliklerine olumlu katkılar sunduğu söylenebilir. Bu doğrultuda bu çalışma sonucunda iki noktaya vurgu yapılabilir. İlk olarak, eTwinning projelerinin Türk öğretmenlerin mesleki yeterliklerini nasıl etkilediği konusunda alanyazında önemli bir sınırlılık bulunmaktadır. Bu çalışma ile diğer ülkelerde gerçekleştirilen araştırmalara paralel sonuçların Türk öğretmenler için de geçerli olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu bağlamda mevcut çalışmanın sonuçları, eTwinning projeleri ve öğretmen mesleki yeterlikleri üzerine gerçekleştirilecek gelecek araştırmalar için bir temel teşkil etmektedir. Diğer bir ifade ile bu çalışmada ele alınan konu kapsamında yeni araştırmaların kapısı aralanmıştır. İkinci olarak hem dünyada hem Türkiye'de önemli konulardan birisi olan mesleki yeterliklerin iyileştirilmesi noktasında eTwinning projelerinin etkili olabileceğine yönelik empirik bulgular elde edilmiştir. Bu kapsamda özellikle Millî Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere öğretmen mesleki yeterliklerini iyileştirme amacı güden kurumlar ve üniversiteler, eTwinning projelerine verilen önem ve desteği artırma yoluna giderek mesleki yeterliklerin geliştirilmesine olanak sağlayabilir. Projelerde yer alanın öğretmenler için daha cazip hale getirilmesi, bu konuda kararsız olan öğretmenlerin eTwinning projelerine katılımları için teşvik edici olabilir. Bu çalışmada önemli bulgular elde edilmiş olsa da çalışmaya sınırlı sayıda öğretmenin dahil olmuş olması, sonuçların genellenebilirliği açısından kısıtlayıcı olabilir. Aynı konu üzerinde yapılacak daha geniş çaplı araştırmalarla sonuçlar güçlendirilebilir. Yapılan çalışmanın bulgularına dayalı olarak ayrıca şu öneriler getirilebilir: öğretmenlerin görev, hak ve sorumluluklarını daha iyi anlayabileceği eğitim fırsatları, eTwinning platformuna eklenebilir. Öğretmenlerin proje başvuru formunu yazarken proje etkinliklerinin eğitim programına nasıl entegre edilebileceği konusunda bilgilendirici metinler ya da eğitimler hazırlanabilir. Projeler boyunca kullanılan Web 2.0 araçlarının ne olduğu ve derslerde nasıl aktif kullanılacağı konusunda öğretmenler bilgilendirilebilir. Mesleki yeterliklerin tüm boyutlarına katkı sağladığı belirlenen eTwinning projelerinin daha fazla öğretmen tarafından tanınması ve bu platformda ulusal veya uluslararası yürütülen proje sayısının artırılması teşvik edilebilir. Bunun yanında Türkiye'de eTwinning konusunda yapılan bilimsel çalışmaların diğer ülkelere göre daha az sayıda olduğu görülmektedir. Öğretmenler açısından yararları olduğu düşünülen bu projeler üzerinde çalışmalar yapılarak konu bilimsel açıdan daha fazla irdelenebilir.

Etik Kurul Onayı: Araştırma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 16.02.2023 tarihli 03/15 toplantı numarasıyla etik kurul onayı alınmıştır.

Yazar Katkı Oranı Beyanı: Yazarlar çalışmaya eşit düzeyde katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Kaynakça

- Ağırman, N. ve Ercoşkun, M. H. (2017). Sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlik ve öğretmen liderlik düzeylerinin değerlendirilmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(3), 715-728.
- Akdemir, A. S. (2017). Etwinning in language learning: The perspectives of successful teachers. *Journal of Education and Practice*, 8(10), 182-190.
- Akıncı, B. (2018). Etwinning proje uygulamalarının öğrencilerin yabancı dil becerileri ile öğretmenlik mesleki gelişimine katkısı (bir eylem araştırması) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Banoğlu, K., Madenoğlu, C., Uysal, Ş. ve Dede, A. (2014). FATİH projesine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi: Eskişehir ili örneği. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 4(1), 39-58.
- Baran, B. ve Ata, F. (2013). Üniversite öğrencilerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanım durumları ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 192-208.
- Baykara, K. (2011). Öğretmen adaylarının bilişötesi öğrenme stratejileri ile öğretmen yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 80-92.
- Biernacki, P. ve Waldorf, D. (1981). Snowball sampling: problems and techniques of chain referral sampling. *Sociological Methods and Research*, 10(2), 141-163.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Crawley, C., Dumitru, P. ve Gilleran, A. (2007). *Learning with eTwinning: A handbook for teachers*. Central Support Service for eTwinning.
- Demir, N. (2019). Multi-dimensional foreign language education: The case of an eTwinning project [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Dzyuba, E. M., Zakharova, V. T., Latukhina, A. L. ve Sheveleva, T. N. (2021). Open education courses as a relevant environment for improving professional competencies of teachers. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 14(33), <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16164>
- Fidan, N. K. ve Duman, T. (2014). Sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşımın gerektirdiği niteliklere sahip olma düzeyleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 143-159. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2014.2027>
- Gajek, E. (2015). Implications from the use of ICT by language teachers-participants of international projects. *Universal Journal of Educational Research*, 3(1), 1-7. <http://dx.doi.org/10.13189/ujer.2015.030101>
- Gilleran, A. ve Joyce, A. (2008). Conclusions. In C. Crawley, P. Gerhard, A. Gilleran ve A. Joyce (Eds.), *eTwinning adventures in language and culture* (pp. 71-72). Central Support Service for eTwinning – European Schoolnet.
- Hakim, A. (2015). Contribution of competence teacher (pedagogical, personality, professional competence and social) on the performance of learning. *The International Journal of Engineering and Science*, 4(2), 1-12.

- Holmes, B. (2013). School teachers' continuous professional development in an online learning community: Lessons from a case study of an eTwinning learning event. *European Journal of Education*, 48(1), 97-112.
- Ibrahim, A. I. (2010). Information and communication technologies in ELT. *Journal of Language Teaching and Research*, 1(3), 211-214.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2022). *Mesleki gelişim faaliyetleri*. <https://oygm.meb.gov.tr/www/mesleki-gelisim-tanitim/icerik/7>
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2. Baskı). SAGE Publications.
- Kayaduman, H., Sarıkaya, M. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. M. Akgül, E. Derman, A. Özgüt, U. Çağlayan, M. Ertürkler ve M. Karakaplan (Ed.), 13. *Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* içinde (ss. 123-129). Akademik Bilişim.
- Kearney, C. ve Gras Velazquez, A. (2015). *eTwinning ten years on: Impact on teachers' practice, skills and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Central Support Service of eTwinning - European Schoolnet.
- Kelekçi, H. ve Yılmaz, K. (2015). Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermayeleri ile yeterlik inançları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 992-1007.
- Liakopoulou, M. (2011). The professional competence of teachers: Which qualities, attitudes, skills and knowledge contribute to a teacher's effectiveness? *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(21), 66-78.
- Licht, A. H., Pateraki, I. ve Scimeca, S. (2020). *eTwinning schools: towards a shared leadership approach - Quantitative and qualitative analysis of the eTwinning school practices*. Central Support Service of eTwinning - European Schoolnet.
- Nakip, C., ve Özcan, G. (2016). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 783-795.
- Özdemir, E. (2014). Tarama yöntemi. M. Metin (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (ss. 77-97). Pegem Akademi.
- Ramsaroop, S. ve Petersen, N. (2020). Building professional competencies through a service learning 'gallery walk' in primary school teacher education. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 17(4). <https://doi.org/10.53761/1.17.4.3>
- Şahin, C. ve Şahin, S. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları, öz-yeterlik inançları ve öğrenciyi tanıma düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(2), 224-238.
- Ulutan, E. (2019). *Etwinning faaliyetinin öğretmenlerin yabancı dil ve eğitim teknolojileri kullanım yeterliklerine etkisi*. MEB.
- Wetipo, W., Rante, Y., Wambraw, O. ve Bharanti, E. 2015. The mediating effect of job satisfaction and job motivation to influence school leadership, teacher competence and experience of teachers on

performance of teachers in SMA/SMK in Jayawijaya, Indonesia. *Journal of Resources Development and Management* 15(1), 10–16.

Yağcı, U. ve Aksoy, V. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlikleriyle öğretmenlik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(33), 84-104.

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü [YEGİTEK]. (2020). *Yenilik ve eğitim teknolojileri genel müdürlüğü*. <https://yegitek.meb.gov.tr/www/etwinning-nedir/icerik/3008>.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Seçkin Yayıncılık